

Straatnaam voor een vergeten held, Marinus van der Lubbe

De Limburger 26-10-2024

Columnisten zijn eigengereide betweters, die Jan en alleman van ongevraagd advies voorzien. Ik ben daarop geen uitzondering. Mijn advies van deze zaterdag is gericht aan raadsleden van de Limburgse gemeenten grenzend aan Duitsland. Er moeten daar veldwegen, stegen of straten te vinden zijn die direct naar de Oosterburen leiden. Mijn advies is dus om ze een naam te geven en wel die van Marinus van der Lubbe. En, ja, ik geef direct toe: dat is om de Duitsers een hak te zetten.

Marinus van der Lubbe was de allereerste Nederlander die verzet pleegde tegen de Nazi's en dat met zijn leven bekocht. Eenvoudige metselaar en autodidact. Een idealistische dwarsligger. Voor niets en niemand bang. Toen Hitler in 1933 aan de macht kwam, wandelde hij van Leiden naar Berlijn. Ik sluit niet uit dat zijn tocht via het Limburgse grensland verliep. Eenmaal in Berlijn, stak hij de Rijksdag in de fik. Om de oppositie tegen de Nazi's te mobiliseren. Daartoe, zei hij later zelf, wilde hij geweld gebruiken tegen dingen, niet mensen. Van der Lubbe werd opgepakt, mishandeld en in een showproces ter dood veroordeeld. Hij werd onthoofd en begraven in Leipzig op 10 januari 1934. Dat was kort voor zijn 25ste verjaardag. Het was pas eind 2007 dat Duitse magistraten eens aanstalten maakten om het vonnis met terugwerkende kracht nietig te verklaren. Pogingen om de *Danzigerstrasse* in Berlijn om te dopen tot *Van der Lubbestrasse* stuitten op domme onwil. De gemeenteraad van Leipzig weigerde evenzeer om een straat naar hem te

noemen. En dat terwijl zo'n beetje iedereen die ooit koffie dronk met Stauffenberg, de Werhmacht-officier die een mislukte aanslag op Hitler pleegde, wordt herdacht met een biografie of een maquette. Wat is dat toch met die verdomde Duitsers? Is het omdat Van der Lubbe *ein Käsekopf* was? Omdat ie er linkse sympathieën op nahield?

Wat de Duitsers wel deden was dit: een jaartje geleden groeven ze de stoffelijke resten van Van der Lubbe op. Dat gebeurde aanvankelijk zonder zijn familie in te lichten. *Gerichtsmediziner* – van die verveelde types die je wel in *Tatort* ziet – wilden nagaan of ze nog sporen konden vinden van middelen waarmee Van der Lubbe tijdens zijn proces mogelijk werd gedrogeerd. Elke dokter kan je vertellen dat die hele actie grandioos krankjorum is: zulke sporen zijn na 90 jaar weggespoeld.

De uit Tegelen afkomstige filmregisseur Ben Verdong werkt aan een film over Van der Lubbe. Het onderwerp is bij hem in goede handen. Eerder draaide hij *het Meisje met het Rode Haar*. De film over Van der Lubbe zal eind 2025 in de bioscopen verschijnen. Wat zou het toch prachtig zijn als het laatste *shot* een doodstille landweg richting Duitsland toont met een straatnaambordje: *Marinus Van der Lubbestrasse*.